

HERFST.

Ik ken geen schooner kleuren
Dan die van 't Hollandsch bosch
In bruinen najaarsdos.

Dan spelen alle verven
Dooreen met stille pracht.

BEETS.

Hoe zeere vallen ze af,
de zieke zomerblären
hoe zinken ze, altemaal,
die eer zoo groene waren,
te grondewaart.

GEZELLE.

Herfst, prachtige herfst! . . .
Als de zon met zachte, met kwijnende stralen speelt door het loover en de late bloemen kust.
Als de vinken en de lijsters hun afscheidsliederen zingen in het bosch vóór den langen rusttijd.
Als het veelkleurige bruin de schepping siert. —
In den zomer zoeken we de schaduw; dan zien we uit naar beschutting tegen den heeten zonnegloed, maar nu genieten we van het koesterend licht.
Het woud staat in zijn prachttinten, die het oog boeien. Reuzenbouquetten dragen de boomen; geel en brons en rood en bruin kleurt de lanen.
't Is of de zomer nu al zijn heerlijkheid tegelijk laat zien, en alle verborgen schatten opeens uitstalt.
Grijs-bemoste dennen en zilveren berken naast de rosige beuken en de bruin-gele eiken — hoe spreken ze van harmonie in verstaanbare kleurentaal.

„Schilderschoon, zoo zijn de verven,
Van de blären, die, aan 't sterven,
's Najaars op de boomen staan,
Schouwt de lieve zonne ze aan.”

Vuurroode lijsterbes gloeit tusschen de groene heesters; dikke zilveren draden spint de herfstspin er langs en er door; varens spreiden zich breed uit aan den voet der struiken.

Fluweelen dahlia's en volle asters pronken in de tuinen, waar de zonnebloem met haar gouden schijf het licht zoekt, waar de herfstsering en de gele Octoberroos bloeien.

Blozende appels tusschen het groen, blauwe druiven van den wingerd, donzen perziken aan de takken

Rijke herfst, met wat milde hand strooit ge uw heerlijke vruchten!

Hoe spreekt ge van een voltooiden arbeid in uw velerlei vrucht! Akkers en tuinen en boomgaarden loven den Schepper, Die den wasdom gaf, zoodat de aarde voortbracht grasscheutjes, kruid zaadzaaiende, vruchtbaar geboomte, dragende vrucht naar zijn aard. Die de schuren vervulde met overvloed. Die de vlijt van den landman loonde en ook den arme niet vergat, maar hem het brood deed voortkomen uit de aarde; Die hem kleedde met het vlas van Zijn akker en Die hem dekte met de wol-Zijner kudde.

Herfst, jaargetijde, dat tot dankbaarheid roept! Uw landschappen vertellen van vrede, van evenwicht, dat rustig stemt na den zomer.

Want alle kleuren spreken met zachte stem ons toe; ze strijden niet tegen elkander in schrille tegenstelling; ze smelten meer ineen, vullen elkander meer aan tot één tinten-unie. Niet het minst boeit daarom het herfstlandschap den blik van onze schilders.

Herfst, prachtige herfst!

Herfst, ernstige herfst!

Eén voor één vallen ze af, de bladeren — en dwarrelend bereiken ze den grond. Straks is de dichte zomerdos boven u vervangen door een takkennet, waarvan de mazen steeds grooter worden.

Die verdorde bladeren brengen een ernstige boodschap.

Ze zijn gelijk brieven van onderscheidene kleur, maar beschreven met eenzelfde tijding. Ze spreken van het bestendige der onbestendigheid. Ge hebt ze toch ontvangen als aan u gezonden, mijn lezers en lezeressen? Ge hebt toch ontcijferd het geheimzinnig schrift, dat tusschen en in de gele rimpels staat?

Ja, die bruine blären zijn dezelfde wel, die ge gekend hebt als donzen knoppen; ge hebt *deze* bladeren, *deze* dorre en verschrompelde, eens als frisch lentegroen de zwachtelen zien verbreken, en uw hart heeft toen gezongen van leven en levensoverwinning.

Ik weet wel, dat ge met het vallende herfstblad verzoend zijt door de gedachte, dat tòch met dit kleine deel van Gods schepping het doel bereikt is; het heeft zijn taak volbracht ten einde toe; de bladeren zijn voor de boomen levensorganen geweest, die hen hebben gesteigd in hun kracht. En ge berust in het langzaam verwijnen en versterven van het boomengroen. Dorrende blären zijn ook geen jonge, bleekgroene teere bladertjes, die een Meistorm stroopte van de twijgen, en die, verscheurd, al te vroeg hun donkere graf zochten.

Het is hun *tijd*; ze zijn *herfst*bladeren. Maar daarom staat de wet der vergankelijkheid toch op hen geschreven. En zooals die bladerdos straks wegeregenen zal van de kruinen, gaan ook de geslachten daarheen; de menschen, de onzen — en — *wij*.

Hoort nu, hoe de wind opsteekt!

Ziet de avondwolken met herfstgoud omzoomd naar het oosten vlieden. Al hun goud verliezen ze in de vlucht, en de donkere scharen rennen wild langs het zwerk onder de bazuinen van den storm.

Woest zwaaien de beuken en de eiken met hun lange armen, en de stammen beven op hun sterke wortelen.

Die doffe dreun zegt u, hoe ginds een reus nederplofte.

De duisternis gaat nu de tinten wegdoezelen, als mocht geen menschenoog het spel van den wind met de kleuren van den herfst langer zien.

Bleeke maan werpt nu en dan een matten blik op het tooneel der verwoesting.

Regenstroomen plassen straks de laatste bladeren weg, en de kranke stammen weenen hun tranen van scheppingsrouw. Eén groot kerkhof is het woud geworden, waar, wat eens het oog verrukte en lachen deed van levensweelde, is weergekeerd tot het stof.

De vogelen zijn sinds lang henengevlucht vóór den kwaden dag, en die bleven, bibberen als bedelaarskinderen op de natte, onrustige takken.

Nu sterven de bloemen, en nu verdwijnt de heerlijkheid des velds. „Als de wind daarover gegaan is, is ze niet meer.”

Ja — gier maar en loei maar door het geboomte — machtige herfststorm! Rijt maar af en slinger maar neer; werp maar om; splijt maar; buig en breek! Brul maar het overwinningsslied van den dood uit, boven de lijdende landen

Hoe meer gij wegneemt, hoe beter gij de jonge knopjes doet zien, die zich in de oksels der oude bladen hadden verscholen, en die in kleine, warme pakjes, ons troosten met de belofte van leven en nieuwen bloei.

Ze zullen trotseeren storm en koude, en na duisterten winter opengaan, om het bosch met frissche kleuren te sieren. Na den dood — het leven! Ook voor u, voor mij?

Herfst, ernstige herfst!

A. L. VAN HULZEN.

HERFST.